

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Dr Schiff Ernő megvált a gyermekkorház éléről

Tegnap pár soros távirat érkezett a gyermekkorházhoz, amely közli, hogy a városvezető-gyermekkorház két főorvosi állása közül a költségvetés során egyet töltöttek s ennél fogva dr Schiff Ernő főorvos 1925 január 1-től kezdve többé nem fog működni. Így olvasható ez szó szerint a táviratban. Dr Schiff Ernő e rendelkezés folyta — mint munkatársunk előtt kijelentette — a kórházat január első napján átadja.

Annyi távozás, annyi menesztés, annyi fájó búcsú történt a lezajlott öt esztendő alatt, hogy ezt is tudomásul kellene venniünk a szokott fásultsággal és beletöredéssel. Mégis mindenki úgy érzi, hogy több a sablonos kiköltözésnél. Ugy érzem mindenki, hogy itt nem mindennapi eseménnyel állunk szemben, hogy itt kettéváltak egy intézményt. Ez a kettéválás nem árt Schiff Ernőnek, de a gyermekkorház pótolhatatlan vérvesztésgét szenvedett vele.

Schiff Ernő a nagyváradai orvosi kar egyik büszkesége, a tudomány elismert képviselője. Hiszen semmi egyéb nem indokolta, hogy eddig is meghagyták a gyermekkorház élén, pedig ő nem kérte, hogy itt hagyják, egy lépést sem tett ennek az érdekében. Ő csak a tudományt szolgálta a kórházban, ő annak a két-három ezer gyermeknek, akit évenként a kórházba hoztak, megmentője volt, nem politizált, de a politikai áramlatokkal minden tekintetben nem tudott.

ez a menesztés milyen súlyosan deprimáló hatást fog kelteni, hogy a gyermekgyógyászat egyik legnagyobb alakját távolítják el a közteremből s kicsinyes költségvetési okokból elküldik a rideg táviratot.

Dr Schiff Ernő nem tudott románul, nem tud most sem. Mikor először új gondolatok akartak a kórház élére kinevezni, rtesítette az egészségügyi főfelügyelőset, hogy a kórház adminisztrációját nem állja tovább, mert nem írhatja alá az ilyen számadásokat, amiket nem ismer. Akkor a gondnoki kinevezés elmaradt. Nemrég mégis felváltották a régi gondnokot, aki tizennégy évig puritán becsületességgel dolgozott a kórházban és új adminisztrátort neveztek ki. Dr Schiff Ernő ekkor megismételte lemondását, kérte, hogy az adminisztratív vezetést adják át másnak és ő csupán mint orvos fog tovább működni. Három nappal ezelőtt át is ruházták az adminisztrációt dr Rácz Miksa ebészfőorvosra. Dr Schiff, az igazgatós helyiőitől megszabadultán folytatta áldásos orvosi működését a gyermekkorház gyermekgyógyászatán. Tegnap azután értesítet-

ték, hogy nem reflektálnak többé a főorvosi működésére sem.

Ez ennek a távozásnak rövidre fogott szürke története. A gyermekkorházat dr Schiff Ernő nélkül nem tudjuk elképzelni, de Schiff Ernő a gyermekkorház nélkül is az marad, aki volt. Legfeljebb az anyák száza és ezrei, akik oly áhitatos bizalommal hozták az ingyen rendelésekre beteg gyermekeiket, fogják könnyezve és letörtént tudomásul venni, hogy a nagynevű or-

vos, a ki senki másnak nem élt és nem él ma sem, mint a beteg gyermekeknek, nincs többé a kórház falai között. A milliárdos állami költségvetésben, ahol oly sok meddő célra akadnak milliók, dr Schiff Ernőnek pár ezer lei évenként már sem találtatott.

Új terheket rónak a város lakosságára A kormány Nagyvárad városát új iskolák építésére akarja kötelezni

Meglepetések tekintetében nem fukarkodnak velünk szemben. Mikor már azt hisszük, hogy a közterhek terén viseljük a maximumot és hogy már csak a redukció, a visszafelé való kanyarodás következhetik, akkor megdöbbenéssel kell hallanunk, hogy a kormány egyszerre több millióra rugó kiadással akarja újból megterhelni a város lakosságát.

Tudvalevő, hogy a városi költségvetésből a belügyminisztérium több lényeges passzust törölt, így többek között nem hagyta jóvá a tisztviselők fizetésemelését és magasabb osztályokba való előléptetését. Csupán 30%-os fizetéspótlékot engedélyezett a miniszter. Ez a redukció a városra körülbelül három millió lei évi megtakarítást jelentene, amin azonban nincs áldás, mert eszerbe a tisztviselői kar elkedvetlenedését és elkeseredését kapjuk érte.

A minisztérium azonban gondoskodik róla, hogyha egyik oldalon nekünk három milliót megtakarít, a másik oldalon legalább tíz milliót újabb terhet rakjon reánk. Biztos értesülésünk van ugyanis róla, hogy a belügyminisztériumban közölték a napokban a polgármesterrel, hogy a kormány Nagyvárad városát új iskolák építését kívánja. A nagyváradai iskolaiügyi hatóságok jelentést tettek a kormánynak, hogy Nagyváradon iskola- és óvodahiány van és ennek a jelentésnek az alapján az új iskolatörvény erejénél fogva írja elő a kormány Nagyvárad városának, hogy saját költségén több új állami iskolát építsen. Ugy tudjuk, hogy az első esztendőben legalább tíz millió leit venne ki az új állami iskolák építési költsége.

Mi nem vagyunk ellene új iskolák létesítésének, bár nem lelkesedünk azért, hogy egy kisebbség lakta városban elnémissák a kisebbségi iskolák egyrészét és ugyanekkor ugyanennek a kisebbségi lakosságnak a pénzért állami románnyelvű iskolákat létesítsenek. Elég gondot és fejtörést okoz az is Nagyvárad lakosságának, hogy még meglévő kisebbségi iskoláit fenntartsa, mikor azok az érvényben levő magyar iskolatörvények ellenére egy bani államsegélyt se kapnak. A katolikus elemi és polgári, a református elemi és polgári, az evangélikus elemi és orth. zsidó fiú és leány, elemi és polgári és a neológ elemi és középiskolákat kizárólag a város polgárainak kultuszadója tartja fenn és az állam nem járul hozzá ezeknek a fenntartásához semmivel. Lehet-e rajongani azért a gondolatért, hogy ezeknek az iskoláknak fenntartóit arra kötelezzék, hogy saját adóállítereikből most új és új állami iskolákat építsenek Nagyváradon. Hát nem adta-e oda Nagyvárad eddig is már polgárainak, csaknem

kizárólag magyarajkú polgárainak pénzén épített iskoláit, anélkül, hogy azok tanítási nyelvűbe, igazgatásába beleszólása volna, nem fizette ma is a város mindezeknek az iskoláknak összes dologi kiadásait, fűtési és fenntartási költségeit?

De mindezek után, ismételjük, mi nem vagyunk az iskolák építése ellen, mert a kultúra terjedésétől csak jót várhatunk, nem vagyunk az új iskolák építése ellen, még ha milliós új terhek alatt kellene is görnyednünk, ha ezekre az új iskolákra valóban szükség volna. Nem tudjuk, hogy a helybeli tanügyi hatóság milyen feltételekkel ösztönözte a kormányt arra, hogy Nagyvárad városát új iskolák építésére kötelezze. Mi azonban ezeknek az adatoknak az ismerete nélkül is bátrak vagyunk állítani, hogy nincs szükség új iskolák építésére. Mert az meglehet, hogy több tanköteles gyermek van Váradon, mint amennyit a mai iskolák befogadni képesek, de ennek az az oka, hogy Nagyvárad iskoláit nem a rendeltetésüknek használják. Van Nagyváradon iskolai és óvoda-épület teljesen elegendő, hanem nem mindegyik szolgál iskolacélra. Ameddig Nagyvárad egyetlen iskoláját, vagy óvodáját magánlakásokra foglalják le, addig ennek a városnak lakosságát arra kötelezni, hogy egy esztendőben tíz milliót adózzék új iskolákra, nem lehet. Már pedig tény, hogy vannak iskoláink és óvodáink, amelyek ma lakásokul szolgálnak vagy más intézmények vannak bennük. Tessék ezeket az épületeket eredeti iskolai és óvodai rendeltetésüknek visszaadni és akkor nem lesz szükség új iskolák építésére. A törvény a községeket csupán óvodák-, elemi- és ipariskolák, valamint az egyes iskolákhoz tartozó igazgatói lakás építésére kötelezi. Minden eddigi iskolai és óvodai épületből tehát, amelyben nem elemi iskola, vagy óvoda van, ki kell az ottani lakót, vagy másfajta intézményt telepíteni és akkor mindjárt van elegendő számú iskolánk és óvodánk, mert sem más intézmények, vagy másfajta intézmények tisztviselői számára épületet fenntartani kötelesek nem vagyunk.

Ugy tudjuk, hogy a város már a múltban interveniált is, hogy az iskolák és az óvodák felszabaduljanak, de minden eredmény nélkül. Hát eddig a dolog nem volt komoly. De most, mikor arról van szó, hogy évi tíz milliót adózzunk olyan intézmények felépítésére, amelyek megvannak, csak éppen jogosulatlanul mások ülnek bennük, akkor a város vezetőségének végül is erélyesen kell fellépnie és értesére kell a kormánynak adnia, hogy végtelenségig a város polgárainak teherviselési képességét feszíteni nem lehet.

Cankoff bolgár miniszterelnök kihallgatása a királynál

Aláírja a bolsevik-ellenes szörződést

Bukarestből jelenti a Rador: Tegnap délután a külügyminisztérium diszkrét adott Cankoff bolgár miniszterelnök tiszteletére. Az ebéd után a bukaresti lapok munkatársai kérdést intéztek a bolgár miniszterelnökhöz, ez azonban nem óhajtott nyilatkozni utazásának céljáról.

Ma Cankoff autóból Szinajába utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg a királynál, onnan visszatér Bukarestbe és a szerdai napot még a fővárosban tölti. Csütörtökhöz tér vissza Szófiába. Magasabb helyről történt intervencióra Cankoff holnap mégis fogadja a sajtó képviselőit és nyilatkozik utazásának céljairól. Szófia jelentés szerint a bolgár miniszterelnök utazásának legfőbb célja mégis csak a román-bolgár-jugoszláv bolsevik-ellenes szörződés megkötése, amelyet Cankoff bukaresti útja alkalmából alá is ír.

Kigyuladt a Rothbart-szappangyár anyagraktára

Tegnap délnél fél egykor, eddig még ismeretlen okból kigyuladt a „Johanna” szappan- és vegyszert gyárának Szarvas-szer 23. szám alatti anyagraktára. A tűz egy pincehelységben keletkezett, ahol

tizenhat hordó nyersolaj, üres ládák és hordók vannak felhalmozva.

A tűzoltóság teljes készültséggel vonult ki S e r a c főparancsnok vezetésével, azonban a tüzet még csak megközelíteni is alig tudhatták, olyan erős füst és nagy meleg áradt ki a pincéből. A tűz a pincében szabadon tombolt, *olajat vízzel eloltani nem lehet.* Egyedül a homok oltaná el, azonban ebben az eső időben száraz homokot szerezni nem lehet. A tűzoltók füstfogó készülékkel vannak felszerelve, amely ugyanolyan, mint egy búvárkalap. Így próbálják az autó-fecskendő erős sugaraival lokálizálni a tüzet, azonban

a víz nem hogy oltaná, hanem úgy látszik, hogy a fecskendezés után még jobban ég.

Ezer szerencse, hogy a pincehelyiség vastag tűzálló boltozatu és így nem gyúladhat meg a kis és rozszant épület, amelyben két lakás is van. A lakók a fekete füst-tengeren keresztül hordják ki a bútorokat a havas esőre, mentik amit lehet, holott közvetlen veszély nem fenyegeti őket.

A rendőrség részéről Boródy komiszár special majd C i n c a és C h i d i o s a n komiszárok jelentek meg. Megállapították, hogy a pincében reggel tíz órakor voltak lent utoljára a munkások. A tüzet Rothbart Pál, a tulajdonos fia vette észre, aki a tűzoltókért is telefonált.

Délután négy órakor, amikor a Nagyvárad munkatársai a helyszínen voltak, még égett a tűz, ugyanolyan nagy erővel, mint délnél. A tűzoltóság a környékbeli házakat védi és a tüzzel nem tudnak mit csinálni. A 16 hordó olaj értéke meghaladja az ötvenezret lelt, az összes kárt még ezideig nem sikerült felbecsülni.

Lapzártakor még mindig ég a Rothbart-gyár raktára. A tűzoltóság teljes készültséggel kint van még valószínű, hogy egész éjszaka kint is maradnak, megakadályozni a tűz tovább terjedését, mert oltani nem lehet. A fojtó füst és a perzselő hőség megakadályozza még azt is, hogy a tűz felszékét megközelítsék.

Herriot békés hangu válasza a kisantant jegyzékére

Diamandi román követ fogadtatása Párisban

Bukarestből jelentik: Beavatott helyről nyert információk szerint a szövetségesek pénzügyminisztereinek konferenciájára a francia kormány bocsátotta ki a meghívókat. A konferencián a német jóvátételi fizetések felosztásáról és a szövetségközi háborús tartozásokról fognak megbeszéléseket folytatni. A konferencia különösen érdeklő a kisantantot és jegyzékben tiltakoztak az ellen, hogy Japán is részesítsék hadikárpótlásban, holott Japán a háborúban nem is károsodott. A kisantant ezenkívül követeli azt is, hogy egyenlő elbírálásban részesítsék őket a konferencián, különben távolmaradnak arról.

A Herriot-kormánynak a kisantant tiltakozó jegyzékére adandó válasza igen békélyes hangu, amely egyben kifejti, hogy a francia kormánynak korántsem volt szándéka megbántani a kisantant államait és nem kívánta kizárni az őket érintő problémák tárgyalásából, sőt ezeknek a kérdéseknek döntéseinel szavazati joguk is van. Kizárólag a nagy államok kölesönös ügyeinek elintézésénél vélték mellőzhetőnek a

kisantant döntő jelentőségű beleszólási jogát. Véleményüket azonban itt is meghallgatják. Bratianu Vintila és Titulescu londoni követ ezután természetesen részt vesznek a konferencián, az utóbbi január másodikán érkezik Párisba.

Párisi szikratávirat jelenti Bukarestbe: Doumergue francia köztársasági elnök ma külön kihallgatáson fogadta Diamandi meghatalmazott minisztert, Románia párisi követét. Diamandit francia díszsereg kísérete az Elysee-ig és vissza a követségi palotába. Diamandi bemutatta az elnöknek akreditáló levelét és beszédében hangsúlyozta a testvérmézet bizalmát, amely Franciaországtól sokat vár hazája javára az európai konszolidációs munka során. Doumergue válaszában hangsúlyozta, hogy Franciaország jelenlegi politikájának főcélja a béke fenntartása és Európa gazdasági fejlődésének útján Románia követe minden támogatásra számíthat Franciaország részéről. Különösen a francia-román gazdasági viszony kimelvitését célzó munkájában tudhatja maga mellett a francia kormányt.

Részletek a münsterbergi emberevő multjából

Senkivel se beszélt

Boroszlóbból jelentik: A münsterbergi borzalmas tömeggyilkosság ügyében nagy apparátussal folyik a vizsgálat. Sok jel arra mutat, hogy Denke már évtizedek óta folytatta borzalmas üzemelt. Ha ez igaz, akkor ma már meg se lehet állapítani, mennyi csavargót és vándorlót tett el láb alól, akinek husát a nyomozás kétségtelen adatai szerint táplálékra használta fel.

Denke, aki 50 egynehány éves volt, egész életében külön módjára viselkedett.

Soha senki sem látta koresmában vagy kávéházban. Arra sem volt eset, hogy nő társágában látták volna. Egyáltalában nagyon ritkán ment ki az utcára és akkor is, senkire sem nézte, mogorván, egyedül haladt az útján. Kerülte az embereket és kerülte a beszédet. Ha kérdezték tőle valamit, sarkonfordult, nem válaszolt.

Nem egyszer megtette, hogy azt, aki megszólította, egyszerűen félkérnél hagyta.

A háború előtt Denke elég jómódu gazda volt, akinek vagyona a háború utáni inflációs korszakban elpusztult. Kénytelen volt házat eladni, lakását bérbe adni és ennek egyik szobájában meghúzódni. Ettől az időtől kezdve elhanyagolta földje megmunkálását is.

Amikor a többiek mezei munkára mentek, félrehúzódt tőlük és leült egy kerék hordóra, amely az udvar szélén félig be volt ásva a földbe

Hogy mi van a hordóban, azt senki sem

tudta, mivel állandóan lakat alatt tartotta és a világért sem engedte meg, hogy bárki is belenézhessen. Általában kissé gyengeelméjű, de teljesen ártalmatlan embernek tartották.

Mint hogy a münsterbergi tömeggyilkos áldozatait az eddigi nyomozás szerint kizáróan vándorló iparoslegények köréből szedte, mindeddig nehéz volt a tömeggyilkos borzalmas üzeméről hiánytalan felvilágosításokat szerezni. A megtalált levelekből annyi már bizonyosan megállapítható, hogy őt iparoslegény vált Denke áldozatává. Ezenkívül különböző igazolványokat találtak, amelyekből a neveket kitépték. A rendőrség elkobzott továbbá egy véres fűrészt, több baltát és egy kalapácsot. Az a szállongó hír, amely szerint Denke áldoz-

DORIAN FILMSZINHÁZ

MA

MÁRIA ANTONIETTE
MÁRIA ANTONIETTE
MÁRIA ANTONIETTE
MÁRIA ANTONIETTE
MÁRIA ANTONIETTE
MÁRIA ANTONIETTE
MÁRIA ANTONIETTE
MÁRIA ANTONIETTE

Intim Pista

arról beszél, hogy a legkellemesebb szilveszteri estét csakis a Dorian nagytermében töltheti el, ahol a városi színház összes tagjai közreműködnek, hogy a kabaré a legnívósabb legyen.

Jegyek a Dorian pénztáránál egész nap kaphatók.

Január

4

**Borbélyok
Fodrászok
műsoros táncestélye**

rai között egy 16 éves leány is szerepelt, mindaddig nem nyert megerősítést.

Hivatalos helyről azt a közlést tették, hogy a vizsgálatot vezető főügyész kijelentése szerint a münsterbergi rendőrséget semmi mulasztás sem terheli, már amennyire az eddigi ténymegállapításokból következtetni lehet.

Azt, hogy Denke bünténye oly hosszú időn keresztül titokban maradt azzal kell magyarázni, hogy Denke a lehető legjobb hírből állt és miután igen visszavonultan élt, senki sem pillanthatott be életmódjába. Eddig nyolc gyilkosságot állapítottak meg róla s még egy-két gyilkossággal lehet gyanúsítani. A mai tanuvallomások is megerősítik, hogy a szomszédok gyakran hallottak hörgést és nyöszörgést Denke szobájából.

A falu hetvenegyes Rózája

Egy matróna, akinek az egész falu a szeretője volt.

Pár nappal ezelőtt, mint a „Nagyvárad” is megírta, a közeli Pelbárhidán Simon Sándor 32 éves ottani ember megölte Kocsis Róza 71 éves ökleleves bábát — a kedvesét. A hetvenegyes, kicsapongó életet élő asszonyt korcsmából jövet verte agyon a fiatalember. Hogy miért, arról nem nyilatkozott a csendőrségen.

Most megállapítást nyert, hogy Kocsis Rózánál érdekesebb asszony kevés volt a vidéken. Hetvenegyes évet betöltötte és ennek dacára olyan friss volt és olyan életet élt, mint egy huszonöt éves fiatal asszony. Férje husz évvel ezelőtt halt meg és azóta úgy élt az öreg asszony, mint egy nagyvárosi kokott. Minden este e ment a korcsmába és hajnali órákig mulatott a fiatal legényekkel. Minden éjszaka elfogyasztott annyi alkoholt, hogy egy jó erőben levő fiatalembernek is sok lett volna, aután pedig lakására vitt egy embert. Kocsis Rózának nagy vagyonra volt, különös kedvtelésének nyugodtan áldozhatott. Háromszobás lakása tisztán, csinosan volt beburkolva, fehérneműi, ruhái mind finomak voltak.

Kocsis Róza olyan ápoltt és gondozott volt, hogy felvette a versenyt a falu legszebb leányával is.

A boncolást végző orvos szerint olyan csodálatosan ápoltt és szép volt a hetvenegyes asszony teste, amilyenre eddig talán még nem is volt példa. Kocsis Róza a városi, kifinomult szerelmet képviselte az egyszerű, romlatlan idegrendszerű falusi legények előtt és anyagiakkal is magához láncolta az embereket.

Érdekes volna kutatni és minden részletben kideríteni ezt a nem mindennapi esetet. Egy hetvenegyes asszony, aki állandóan férfiakkal barátkozott és természetellenes hajlamokat diktált.

Érdekes típus különben Simon Sándor! Kocsis Róza legnivebb barátja és a gyilkosa. Harminckét éves, hatalmas testalkatú ember,

felesége 60 éves öreg asszony és a faluban senki sem emlékszik arra, hogy Simon Sándor fiatal, magához illő nővel barátkozott volna.

Szeméből az exaltált ember révedező tekintete sugárzik, izgatott, ideges, de látszik, hogy ez nem azért van, mert a fogházba kísért a szuronyos csendőrség, hanem ez alaptermészete. Lapos homloka, szája körül hatalmas ránc, bajusza ápoli, úgy néz ki, mint aki sokat élt és a szerelem felviharzásából alaposan kivette a részét.

Az elsodort falu, Szabó Dezső regénye jut eszünkbe, míg nézzük a hatalmas falusi embert. Egy lépésre áll tőlünk és nem beszélhetünk vele, hogy megkérdéznék a gyilkosság előzményeit, miért gyilkolta meg a hetvenegyes, örök fiatal szerelmet áhító asszonyt. A csendőri jelentés azt mondja, hogy a korcsmából mentek haza éjszaka, Simon Sándor kezében egy boros kanocs volt és azzal teljesen szétverte Kocsis Róza fejét.

Dr. Palánky Kálmán vizsgálóbíró jelenlétében tegnap felboncolták Kocsis Rózát. Megállapították, hogy halálát agyvérzés okozta és ha azonnal orvosi segítybe részesült akkor sem tudták volna megmenteni az életnek.

Megállapítást nyert, hogy semmi anyagi

háttere nem volt a gyilkosságnak. Kocsis Róza 100 ezer lelt meghaladó vagyonát pár héttel ezelőtt végrendeletileg fogadott leányának hagyta, akit ő adott férjhez. Fogadott leánya már évek óta nem érintkezett vele bátrányos életmódjával.

Csak pillanatnyi zavarában gyilkolhatta meg Simon Sándor a szeretőjét akkor, amikor Kocsis Róza lakására tartottak.

Rablótámadás Fugyivásárhelyen

Tegnap este Fugyivásárhelyen vakmerő rablótámadás történt. Este 9 órakor az Újsoron lakó Teszler Hermann kereskedő atyján valaki kopogtatott. Az ajtót Teszlernek kisebbik fia nyitotta ki. Az ajtóban két álarcos és fegyveres rabló állott, akik megakarták ragadni Teszler Gedálját. Ez kiugrott az udvarra és segítségért kiáltott.

Az egyik rabló utána ugrott s a menekülő Teszler-fiura rálőtt. A golyó Teszler Gedálé karját lőtte át. Teszler másik fia, Izsaák lámpát ragadott s az ajtóhoz ugrott, ahol a másik rabló revolverrel a fejére ütött úgy, hogy a fiu összeesett. A lármára a szomszédok megjelentek. Kotrán János gazda, akinek közléstére a rablók megugrottak. Kotrán kiáltani kezdett:

— Fogjátok meg, rablók, gyilkosok.

A rablók erre Kotrán felé tüzeltek a sötétben, de nem találtak senkit. A két megsebesített fiút dr. Kiss Ferenc kórházba költöztette be. Állapotuk súlyos. A nagyvárosi izraelita kórházba hozták be a két sebesültet, ahol azonnal megoperálták őket.

Nem szabad a kucsébereknek játszani

Összefogják a koldusokat

Kávéházakban, éttermekben minden este feltűnik a kucséber, aki tulajdonképpen két személyből áll: a kucséberből, aki titokzatos zacskóban csörgeti az összegöngyölt számokat és egy tróger aki hátán hordja az üzletet, egy nagy kosarat telve csokoládédobozokkal.

— Párost, páratlant tetszik parancsolni — kérdezte a kucséber minden este, miközben szorgalmasan rázta a bizonytalan színű zacskóban a számokat.

És mindenki szerencsét próbált, de nagyon kevesen nyertek. Ha párost mondál, akkor páratlan jött, ha pedig páratlant, okvetlen páros következett. Az emberek játékszenvedélyre volt alapítva ez a játék, amely sokkal többet jövedelmezett, mint sem gondolnánk. Az első kucséber mintegy hatvan évvel ezelőtt jött Nagyváradra és azóta a világ-háború éveit leszámítva, mindig dolgoztak.

Most Catana rendőrprefektus megtiltotta a kucséberek működését, azzal, hogy szerencsejáték, amelyet nem szabad üzni.

A kucséberrel megint a multnak egy kedves emléke tűnik el. Tudja isten, sajnáljuk a kenyér

nélkül maradt kucsébereket, akik — úgy hittük — elengedhetetlen tartozékai voltak a nagyvárosi éjszakának.

Catana rendőrprefektus rendeletére az összes koldusokat előállítják a rendőrségre és onnan illetékesi helyükre, vagy a közmunkatelepre fogják őket utasítani. A rendőrprefektus kéri a közönséget, hogy a koldusok összefogásában legyen mindeki a rendőrközegek segítségére és ha egy koldust látnak, azonnal értesítsék a rendőrséget, még ha az illető koldusnak autorizációja is lenne.

Paganini hegedűje

Amikor Jarosláv Kócián olasz turnéja alkalmával Genuába érkezett, olyan kitüntetésben részesítették, amilyenben előtte még hegedűművészek sohasem voltak. A magas intelligenciájú hegedűfenomén, akinek játékát a „jó érzés” és a „jó ízlet” jellemzi káprázatos játékaival hallgatóságát annyira elragadtatta, hogy elhatározták, hogy hangversenyt Paganini hegedűjén megismételtesik. Nicolo Paganini hegedűje a nagymester halála, 65 év óta érintetlenül volt kiállítva a Paganini-muzeumban. Genua összes nemességének jelenlétében a városi vezetőséggel elükön, a legnagyobb ünnepek között adták át az olasz mester hegedűjét Kóciánnak. Az ötletes produkcióhoz egész Olaszországból összegyűltek, hogy Paganini hegedűjének hangját élvezhessék. A hangverseny a közönség extázisa mellett folyt le, mert Kócián valóban isteni hangokat varázsolt elő Paganini hegedűjéből. Hálás közönsége koncert után emlékirattal örököltette meg a feledhetetlen élményt. Az emlékiratot a megfizethetetlen drága hegedű mellett helyezték el a Paganini-muzeumban. Váradon január 8-án lesz a nagy mester szenzációs hangversenye a Musica vendégségben.

* Férfi ingek 210 lejért csakis özv Stern Rezsónél Str. Avram Iancu 16. sz.

Havas és Grünfeld posztóáruház szövetség legjobb, legolcsóbbak. Str. Avram Iancu 8.

Korcsolyák legolcsóbbak Kun vaskereskedőnél

Tekintse meg „FOR GENTLEMEN” úri divat salont Rimanóczy-szálló épület — Külön látványosság —

SUCHARD
KAKAO
FELÜLMULHATATLAN

Csak néhány napig
vásárolhat még
DERBY cipőket
15% árengedménnyel

„DERBY” CIPŐÜZLETEK:

I. Bulev. Regele Ferdinand 2. sz. || II. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5. Bazar-épület Gyárépület

III. Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 7. szám.

Ma este

kijulnak a ragyogó csillárok a Kereskedelmi Csarnok valamennyi termében, amelyeket alapos gondtal díszített fel sok szorgalmas kéz. Soha még ilyen stílusos és mégis kedélyes Szilveszter-estje nem volt a nagyváradai publikumnak — és a Csarnok mulatságának meg van az a külön előnye, hogy azon mindenki meg fogja találni azt a szórakozást, ami neki éppen a legkedvesebb. A agyteremben rendezésre kerülő kábaré műsorát már behatóan ismertették. E nem kevésbé vonzó az elegánsan rendezett amerikai bar, ahol Nagyvárad szebb asszonyai és leányai fognak kiemelkedni és ahol hamisítatlan bar-hangulat áll, hogy uralkodjék, annál is inkább, mert a rendezőség minden illúziókeltő eszközzel gondoskodott. Vagy mit szólnunk a kártyaszobákról, az éjjelutáni szabad színdarólról és a rengeteg más attrakcióról, amelyek felejthetetlenül fogják tenni a városnak ezt a Szilveszter-éjszakát?

A mulatságot az este 10 órakor kezdődő kabaréelőadás nyitja meg. Ajánlatos, hogy a közönség erre az időpontra ott legyen és hogy elfoglalja helyét.

ÚJ DONSA GOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
TRADE PRINTUL CAROL (VOLT SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA) NO. 6.
Kiadóhivatalos:
BONNETFELD ADOLF BESZNYENTÁRSÁG
ELŐZETÉSI DÍJ:
lyben: egy hóra 50, negyedévre: Václav: egy hóra 60, negyedévre: 1, félre 300, egész évre 500 Lei; 180, félre 350, egész évre 720 Lei
A „Nagyváradi” telefon száma 38
Előzetéseket és hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal és a Hírlapiroda (Telefon 13-01)

GYES SZAM ARA BUCURESTIBEN 4 LEI 50 B.

* A székesegyház Szilveszter-esti istentisztelete. Ma, 31-én, szerdán este 6 órakor kezdődik az ó-év, azaz Szilveszter-esti istentisztelet a róm. kath. székesegyházban.

* Kiásták Babilon első királyának palotáját. Konstantinápolyból jelentik: Langon archeológus Kisben felfedezte Babilonia első királyi palotáját, mely rendkívül értékes műemlékekkel van tele.

* Magyar képviselő és bankigazgató öfijérje egy bankgyűlésen. Budapestről jelentik: A Pénzügyi Tisztviselők Országos Egyesülete által alakított Népgazdasági Bank rendkívüli közgyűlésén óriási vihar zajlott le tegnap. A résztvevők egy része ugyanis a bank bukásáért az egyesület vezetését okolta. E fölött igen heves vita fejlődött ki. Kálmán József, az értékelő Hitelbank igazgatója a vezetésre sértő nyilatkozatot tett, mire a mellette álló Sütő József nemzeti gyűlési képviselő tetteg inzulálta. A vezetésnek azonban a többség bizalmat szavazott, a felmentvényt megadták és elhatározták a bank végleges felszámolását. Az ellenzéknek azonban az az akciója, hogy az egyesület vezetését a bank közgyűlésén megbuktassa, nem sikerült.

* Vakbéloperáció hipnózissal. Budapestről jelentik: Az egyik budapesti kórházban megoperáltak egy fiatal leányt, a kit nem narkotizáltak, hanem hipnózissal altatták el. A kísérlet tökéletesen sikerült, a beteg teljes nyugalomban türe az orvosok munkáját s egyáltalán nem érzett fájdalmakat. A műtét után az elmaradhatatlan sebfajdalmakon kívül semmi utóhatás nem mutatkozott. A hipnotizálást egy híres ideggyógyász végezte.

* Lépjen be a Népszövetségi Hitel-szövetkezet piculásába. (Kath. Kőr épület.)

LEGUJABB

Goldis László kilépett a román nemzeti pártból

Bukarestből jelentik: Biztos helyről közlik, hogy kedden délután 5 órakor dr. Goldis László, a nemzeti párt egyik legtekintélyesebb tagja a pártvezetésnek bejelentette a pártban viselt összes tisztségeiről való lemondását és azt, hogy a mai nappal a párt kötelékéből kilépett.

A hirt természetesen érthető óvatossággal fogadták, de azt öb nemzeti párti politikus is megerősítette.

Különböben éppen a lemondás napján érdekes intimitás pattant ki. Megállapították ugyanis, hogy akkor, amikor a buka-

resti lapok karácsonyi számában Goldisnak egy nyilatkozata jelent meg, az előzőleg Lepadatu kultuszminiszterrel hosszasan tárgyalt. Éppen ezért kétkulacsossággal vádolják az Astra elnökét.

A nemzeti pártnak Kolozsváron megjelenő hivatalos lapja a Patria, kedden délután megjelent száma még nem közli a szenzációs és nagyjelentőségű politikai eseményt, de feltehető, hogy a lap még nem is kaphatott hírt a délután 5 órakor történt eseményről.

Az orosz-japán tárgyalások újrafelvétele

Pekingből jelentik: Az orosz-japán megbeszélések újrafelvételét a diplomataknak nagyfontosságúnak mondják. Japán elfogja ismerni a szovjetet, Oroszország, Kína és Japán szövetséget kötnek, melynek célja a Kelet kizárólagos uralma. A Kantonból visszatért egy magasállású angol tisztviselő, kijelentette, hogy az idegen hatalmakra a helyzet fenyegető.

Az albán fölkelők elfoglalták Valonát

Bukarestből jelentik: Van Nolly albán miniszterelnök kormányának tagjaival és több hívővel Brindisibe érkezett. Belgrádi hírek szerint a felkelők elfoglalták Valonát is és ezzel az egész ország hatalmukba került.

* Az iparosok Szilveszter-estélye. A „Szerelni bájjal” című tréfában a Fleischer család brillíroz, kik átérve az est fontosságát, azt a tudást megkoszorúzzák, mit eddig az „Ingeniőrök”-nél láttunk. Puskás Károly itteni szerepében valósággal brillíroz, pedig ez a komikus vénával telt ember eddig is csak nagyon jót produkált. A „Parasztfurfang” furfangos parasztját Anné Ödön viszi kacagó sikerre. Lakatos Sándorral, ki a bíró szerepét játsza. Kacagást fog kiváltani a „Bubika”, ebben a mezben szereplőt, a bizottság elhallgatja, a hatást ott várja a megjelenéskor. Baranyai Jolán művésznő, Demkő Bözsi szavalata, a komoly műsárt fogja képviselni. Homoki József tánc, Menning konferánsza, Szabó Dénes öregje, Bóna újeve, egy-egy érdekességei lesznek az estnek. Pompás műsor, grandiózus előadók, igazi Szilveszter-est lesz, ki ha eljön, szívesen fog visszaemlékezni rá. Az est érdekessége Széles Kálmán úri zenekara, kik hangversenyszámokon kívül pompás tánc-muzsikuskok s így lebilineselő tánc-zenét fognak szolgáltatni.

* Kormos József temetése. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra Kormos Józsefet, az Egyesült Bank és Takarékpénztár rövid szünet után elhunyt aligazgatóját. A temetésen nem csak az Egyesült Bank, hanem az összes nagyváradai pénzügyi intézetek, vállalatok képviseltették magukat. Azonkívül a jó barátok és a tisztelők is megjelentek a végtisztviségen. Dr. Kecksméti Lipót főrabbi magas szárnyalású beszédet tartott, míg a bank nevében Réna Armin bankigazgató búcsúztatta el Kormos Józsefet, akiben Nagyvárad közgazdasági élete jelentős férfit veszített el. Az Egyesült Bank igazgatói és tisztviselői egyébként négy ezer leies alapítványt tettek a Gyermekbarát-nál az elhunyt Kormos József nevére.

* Nagy vasúti konferencia Bukarestben. Bukarestből jelentik a Rador: Az Argeus értesülése szerint január 15-én vasúti konferencia lesz Bukarestben, amelyen Lengyelország, Ausztria, Csehszlovákia és Románia vesznek részt. Tárgyalásra kerül az államok között lebonyolítandó közvetlen teherforgalom kérdése. A konferencián Miculescu volt csernovici Romániát. Az úgynevezett Polrom vonatok ügye kerül döntés alá.

* Meghalt a hetvenéves Banda Marci. Budapestről jelentik: Idősebb Banda Marci, az ősi magyar cigánydinasztia feje, Vácon hetvenéves korában meghalt. A leglíresebb magyar cigányprimás fiatal korában Budapestben az Operaházzal szemben lévő Budapest kávéházban játszott és aratta első nagy sikereit. Fiai és igen sok unokája gyászolja a nagynevű primást, a kit szülővárosában, Vácon helyeznek örök nyugalomra.

* Szilveszter-estét tart a Kath. Nővédő a Kath. Kőr nagytermében szerdán, 9 órai kezdettel. Kimondott műsor nem lesz, de sok érdekes meglepetésre készülnek éjjelkor. Terített asztalok, meleg és hideg ételek, italok. Az új évet megünnepli sok-sok szép és fiatal leány, akik a jövőt tárják a szemlélő szeméi elé. Pompás jelmezek fognak felvonulni, de a jelmez nem kötelező. Jegyek előre válthatók a Hangya főutcai üzletében. Belépő-jegy 50 lei, tányíros-jegy 20 lei. Minder jövedelem jótékony célt szolgál, szegény családokat, elhagyatott asszonyokat segítéyznek vele.

* Budapesti textilereskedő milliárdos fizetése. Budapestről jelentik: Wolf Jakab textilereskedő egy milliárdos fizetése képtelenséget jelentett be.

Szilveszterkor

éjjeli előadás

11 órai kezdettel az

„Apolló”-mozgóban

A műsor kitűnő, teljesen új vígjátékokból van összeállítva.

Szerepelnek:

Pat és Patachon

Cameo és Monty Banks

A HINDU SIREMLÉK

I. rész: Szerda csütörtök. — II. rész: Szombat vasárnap a Népmozgóban Széles-utca 46. Helyárak: 20, 15 8 lei.

* A farsang szencziója a Principele Mircea Egyesület nagyszabású műsoros táncestélye január 6-án, vízkereszt napján, este 9 órakor lesz a Katolikus Körben. Jegyek a rendezőség tagjainál és a Központi Újságirodában kaphatók.

* **Rablótámadás** Biharpüspökiben. Tegnap éjszaka Bors József biharpüspökii gazdálkodó háza udvarán lévő istállóba két fegyveres ember betört és Bors István tizenkilenc éves legényt megkötözték, száját betömtek s ki akarták hajtani a lovakat. Bors István irtózatossá erőszakkal kiszabadította magát a kötelekei-hől, apját felköltöztette, mire az ismeretlen támadók elmenekültek. A csendőrség nyomoz az ügyben.

* **Értesítés.** Tudomására hozzuk a tisztelt közönségnek, hogy 1925. január hó 2-án belgyógyászati osztály nyílik a Poliklinika helyiségében dr. Vinkler Lajos vezetésével. Rendelések d. e. 9-10 óra között lesznek és csak a cegények részére.

* A „Parisien Grill” új kezekben. Sok hánykódtatás után végre szakavatott helyes vezetés alá került a „Parisien Grill.” Régi tulajdonosa, özv. Markovits Kálmán hosszabb szünetelés után ismét megnyitotta és vezetésével Hirschmann Dezsőt bízta meg, akinek személye garancia arra, hogy az üzlet szolid alapon és a művészi irány fejlesztésével fog vezetni. A Szilveszter alkalmából fényes műsorról gondoskodva van és a közönség egy kellemes est benyomásával fog a rossz emlékü ó-esztendőből egy bizonyára jobb és boldogabb új esztendőbe átlépni.

* **Orvosi hír.** Dr. Rottmann Hugó fül-, orr-, gégeorvos hazaérkezett a rendelését Str. Reg. Ferd. 10. (Stern-palota) ismét megkezdte.

* **Festő iparosok közgyűlése.** Január 4-én d. e. 10 órakor tartják a festő iparosok tisztújító rendes évi közgyűlést, melynek még igen fontos tárgya lesz egy szövetséget létesítése is, melyre tekintettel körjük az összes szobafestő, mázó, csempész, fényező és aranyműves iparosok pontos megjelenését. A közgyűlés az Ipartestület helyiségében lesz. Tisztelettel az Elnökség.

* **A vendéglősök, korcsmárosok figyelme!** Figyelem! A vendéglősök, korcsmárosok, kifőzők, laci-tonyhások, a szállodák étkező-helyek tulajdonosai, hogy a husvizsgálati szabályok tekintetében a mérszoros és hentesiparosokkal egyazonos elbírálás alá esnek s így emberi életre csak olyan állat húsát, vért, zsírt, zsigerét stb. használhatják fel, amely a husvizsgálati szabályrendelet követelményei szerint vágatott le s vizsgáltatott meg és meg nem romlott. Minden vendéglős, korcsmáros stb. tehát, aki sertést vágat le, köteles ezen szándékát előzetesen, a hivatalos órákban, a városi állatorvosi hivatalban (Strada Alexandri, volt Teleki-utca 3. szám alatt, a volt közfélmelési hivatalban) bejelenteni s egyuttal a levágandó sertésre vonatkozó marhalevelet is átadni. Az állatorvosi hivatal a bejelentés vétele után a körzetbeli husvizsgáló állatorvost a helyszínére kirendeli. Az árba bocsátott, meg nem vizsgált húsok és húsfélék elkobzás alá esnek és mindazon korcsmáros, vendéglős stb., aki sertésvágási bejelentési kötelezettségének eleget nem t. sz. vizsgálat és engedély nélkül húst emberi életre felhasznál vagy árusít, kihágást követ el, 10.000 leire terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. *Antistia orasului.*

* **Szép férfi frizúrához elengedhetetlen a Brázay brillantin.** Kapható mindenütt.

Legmodernebb férfi ruhák „FOR GENTLEMEN”
uri-divat szalonban készülnek. Rimanócy-szálló épület

* **Billiárdverseny a Bihorul (Lloyd) kávéházban január hó 19-én.**

* **Missis Maud** a gondolatolvasások kárylányja, Str. Printul Carol (Szilágyi Dezső-ut.) 21. szám alatt fogad egész nap.

* **Január 3: Tisztviselők és alkalmazottak táncestélye a Keresk. Csarnokban.**

* Az új köztisztviselési tarifa. Eddig két övezetbe osztott a város területe köztisztviselési szempontból. A belső övezetben, ahol a paloták sorakoznak és egy-egy házban sok lakó lakik, folyó méterenként 20 lelt kell fizetni, a külső övezetben pedig, ahol a szegényebb néposztály lakik s ahol nem tisztogatják olyan gondosan az utcákat, mint az aszfaltos központban, 15 lelt. A belső övezetben 48176 métert tesz ki a házak együttes hosszúsága, a külső övezetben 63754 métert. A középületeket leszámítva, a két övezetben 1 millió 700.000 lelt inkasszált a köztisztviselési üzem. A módosítás a következő: A jövő évben három övezet szerint vetik ki a taxát. Az első övezetben van a belváros 19202 folyóméternyi háztömeggel, a második övezetben a házak összhosszúsága 59500 méter, a harmadikban, melybe a külvárosi utcák tartoznak, 24693 méter. Az első övben a taxa 20, a másodikban 15, a harmadikban pedig 10 lelt. Az emeletes házak minden emeletért külön fizetik az alaptaxa összeget. A kalkulált bevétel így is 1 millió 700.900 lelt tesz ki. Az új kivetés előnyei között fellelítésre méltó, hogy eddig 111.833 folyóméter után vetették ki az alap illetéket, a jövő évben csak 103.595 folyóméter esik az alaptaxa alá, vagyis a peilériákon, ahol ritkán kerül tisztogatásra a sor, körülbelül 9000 folyóméternyi házior mentesült a taxától. Igazságos az, hogy a külső területeken csak 10 lelt fognak fizetni, míg a belső övben 20 lelt és azonkívül minden emelet külön is megfizeti a 20 lelt.

* **Több száz vagon petróleum ég egy budapesti gyárban.** Budapestről jelentik: Tegnap este Budapest egyik legrégibb petróleumgyárában nagy tüzvész pusztított. A tűz keletkezésének okát egyelőre nem tudják. A gyár földalatti csatornáiban több száz vagon nyers petróleum pusztult el.

* **Csütörtök este zárul Barát Móric festőművész kiállítása a Helikonban Str. S. C. Bratianu (Szaniszló-utca) 1. Nyitva egész nap.**

* **Az Amateur-bál.** Kevés mulatságot szerveztek még olyan precízen és nagy gondnal, mint az Amateur sportegyletnek január 17-én, a Kereskedelmi Csarnokban rendezendő bálját. A rendezőség jöelöre gondoskodott arról, hogy a mulató közönség kényelmét biztosíthassák és mindenki jól érezze magát.

* **Svájc Nobel-díjas költője meghalt.** Berni távirat jelenti, hogy Karl Spitteler a híres svájci költő meghalt. Gottfried Keller iskoláját követte Spitteler, akinek az írásait a svájci költők jellegzetes üdősége és tiszta filozófiája jellemzi. Finom novelláit, klasszikus époszait, balladáit, regényét az egész művelt világ ismeri.

* **Kéri Pál ügynök lett Bécsben.** Budapestről jelentik: Kéri Pál, a neves magyar újságíró Bécsben egy nagy gabona-export-cégnek lett a tisztviselője.

* **Felgyújtották egy detektív házat bosszúból.** Tegnap éjszaka kigyuladt Kovács János államrendőrségi detektív Hesi-telepen lévő háza. A ház mellett lévő éléskamra és istálló teljesen leégett. A tűz olyan gyorsan terjedt, hogy nagyon valószínű az a feltevés, hogy valaki petróleum-

mal leöntötte és felgyújtotta a házat. Nyomozás megindult.

* **Nagy táncverseny a Kereskedelmi Csarnok Szilveszter-estélyén.**

* **Nagyváradon keresnek egy budapesti sikkasztó leányt.** A magyar külügyminis-terium diplomáciai útton a bukaresti külügyminis-terium útján megkereste a nagyváradai államrendőrséget és kérték, hogy Budapestről ideszökött Sz. Vilma tisztviselőnt tartóztassák le. Sz. Vilma több milliárd koronát sikkasztott el és állítólag Nagyváradra menekült. A nagyváradai államrendőrség kutató Sz. Vilma után, nem sikerült megtalálni. Erről diplomáciai útton értesítik a magyar külügyminis-teriumot.

* **ALLAMPOLGÁRI FELEBBEZÉSEK BEADÁSÁNAK HATÁRIDEJE: JAN.**

Felebbezési román nyelvű blanketták kaphatók a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Férfiszabó iparosok közgyűlése.** Január 6-án, d. u. 3 órakor az Ipartestületben fogják Ipartestület férfiszabó Szindikátusába tartozó iparosok a rendes évi közgyűlést megkezdni. A közgyűlés tárgya az évi jelentés és számadások megtekintése és ezek mellett egy szövetséget létesítése is lesz. Éppen ezért a tagok pontos megjelenését kéri az Elnökség.

* **Szörme-bundák, sportkabátok előrehaladott idény miatt mélyen leszállítottak.** ban Lechner szűcsnél Ciorogariu 4. sz.

* **A múlt hó 22-ike óta a legolcsóbb árak mellett a legizletesebb ételekkel italokkal látja el t. vendégeit a „Corzó é terem” (Körös-utca 1.) új bérője, Kle Soma.**

* **Nem hirdetek öles hasábokon, mielőnt a vevőimnek juttatok.** Bleier csiké, harisnya és kelengye áruháza Sas-pasage.

Gyönyörű jelmez album kapható a Hegedüs Hirlapirodában.

* **Fogadj meg a jó tanácsot és használd fog- és szájpótláshoz kizárólag csak CHLORODONT-fogkrémet, fogport és szájjvizet.**

TŐZSDE

Zürich, december 30. Nyitás: Berlin 122 27, Newyork 514, London 2433, Páris 2775, Prága 1500, Budapest 0.0070 egyr. Bukarest 270, Bécs 0.007270.

Bukarest, december 30. Zárlat: D. vizák: Páris 1055, London 919, Newyork 197, Róma 232, Zürich 38, Bécs 2780, Prága 593.

Valuták: Font 905, frank 1050, svájci 37 fél, lira 860, dinár 290, dollár 192, osztrák 29, magyar 28, szokol 580.

Zürich, december 30. Zárlat: Berlin 122 háromny., Amsterdam 208 fél, Newyork 513 fél, London 2433, Páris 2780, M. lanó 2172 fél, Prága 1557 fél, Budapest 0.0070 háromny., Belgrad 780, Bukarest 26 Varsó 99, Bécs 0.007240.

OLCSÓ ÉS NAGYON SZÉP AJÁNDÉK

DOMBORNYOMASU NÉVJEGYEK ÉS LEVÉLPAPIROK

Megrendelhető minden könyv- és papirkereskedésben :: Oradea-Mare

A gy amerikai szenátor követeli a francia hadiadósságokat

Párisból jelentik: A francia sajtó egyhangúlag helyesli a kölni zóna kiürítése vében hozott késleltető nagyköveti határozatot. A nagyköveti tanács titkársága most dolgozik a jegyzék végleges szövegén. A Sunday Times bölcességet tanácsol a németországnak. Németország, írja a lap, amikor jár el helyesen, ha távol tartja magát az izgalmat és nem használja fel a kölni zóna kiürítésének elhalasztását ürügyül arra, hogy a Dawes-terv végrehajtását megtagadja.

A „Vorwärts” így ír: Egyetlen nép nem juthat nyugalomhoz, ha nincs biztosan körülkerített területe. Ha tartóssá akarják tenni a megszállást, okvetlen halálos ellenküzdegre kényszerítik a két szomszédos népet. A german angol tábornok azt írja, hogy az év alatt Németország annyi fegyvert gyártott, mint az ellenőrző-bizottság feloszlátása esetén készíteni, mint amennyivel 1918-ban rendelkezett.

A washingtoni szenátusban vita volt a francia hadiadósságokról. A vitában a republikánus szenátor kijelentette, hogy Franciaországnak meg kell értenie, hogy fizetnie kell. Kénytelen ezt kijelenteni, mert a francia költségvetés nem irányozza elő az amerikai adósságok törlesztését. Véleménye az, hogy a francia pénzügyminiszter semmiféle adósságot sem zándékszik megfizetni. Reed azt hiszi, hogy ez a politika ellentétes a francia nép elfogásával. Ideje, hogy Franciaországot elvilágosítsák, hogy a mostani irányzat még önzés szempontjából is hiba. Nem kiigazítható ugyan, — mondotta a szenátor — ha Franciaország betörésre számítva, egyverkezésre kötelezik. Ha a betörés csakugyan megtörténne, Franciaországnak pénzre lesz szüksége, pedig semmi hitel nem juthat; ha nem teljesíti kötelezettségeit.

Ujévi ajándéknak

egy üveg valódi francia parfüm, kölnivíz, poudert vagy szappan a

„SAVOLY”
illatszertárban

LESZÁLLÍTOTT UJÉVI ÁRAK a Fischer áruházban

Saspassage a virág üzlettel szemben

1 pár I-a Téli zugos női harisnya	30 lei
1 „ I-a Házi „ „	32 „
1 „ I-a Standard „ „	35 „
1 „ I-a Kötött „ „	45 „
1 „ I-a Flor „ „	75 „
1 „ I-a Selyem flor fátyol „	85 „
1 „ I-a Pastel férfi sockni „	19 „
1 „ Standard „ „	22 „
1 „ Prima téli „ „	25 „
1 „ Divat pastel „ „	29 „
1 „ I-a Boka himzet „ „	35 „
1 „ I-a Jaguar divat „ „	40 „
1 „ Divat hosszú férfi harisnya	90 „

Patent gyermek harisnyák 18 leitől
Gyermek keztük gyaflu 39 leitől
Női keztük I-a 50 leitől
Férfi keztük I-a 55 leitől
Vászon zsebkendő 14.50

Több száz különféle cikkek rövidárak olcsón vásárolhatók.

SZÍNHÁZ

HETI MUOSOR:

Szerda: Balga szüz, operettujdonság, először, bérletszünetben.

Szerda: Éjfél kabaré, 11 óra 15 perckor.

Csütörtök délután fél 3 órakor: Pompador, mérsékelt helyárrakkal.

Csütörtök délután fél 6 órakor: Szilveszteri kabaré.

Csütörtök este: Balga szüz, ujdonság második, A) bérlet.

Péntek: Balga szüz, ujdonság harmadszor, B) bérlet.

Szombat délután: Postás fiu és a huga, olcsó helyárrakkal.

Szombat este: Balga szüz, bérleten kívül.

— Balga szüz. Az énekeremben, színpadon, zenekarban nagyban folynak az ének, a próza és a táncpróbák. Strausz szenzációs új operettjéből, a Balga szüzéből, melynek minden egyes jelenete annyi pompát, keleti tarkaságot és színes mozgást mutat be a legrégibb időből, hogy szinte nem tud vele betelni a néző szeme és füle. A Balga szüz Monna Vanna történetét állítja elénk klasszikus zenekísérettel és a történelmi tárlat minden kedves piktériájával. A Balga szüz káprázatos szép előadás keretében kerül bemutatásra a Szilveszter este a nagyváradi színházban, mely igen nagy gondot fordított, hogy Strausznak eme új operettje méltó előadásban kerüljön színre. A címszerepet Horváth Mici vendégművész játsza, míg a másik fő női szerep a közönség által annyira kedvelt Betegh Bébi kezében van. A fő férfiszerepet Bihari Sándor játsza, míg a többi szerepeket Bihari Nándor és Kabos alakítják. A Balga szüzet Hetényi Elemér főrendező rendeli, a zenekart Váradi Aladár dirigálja. Az új Strausz-operett szerdán bérletszünetben premierbérletben, csütörtökön A) bérletben, pénteken B) bérletben, szombaton pedig szintén bérleten kívül kerül színre.

— Éjfél kabaré. Az egész város szórakozni vágyó közönsége lázas sietséggel váltotta meg a jegyet a színház Szilveszter-esti kabaréjára, mely negyed 12-kor kezdődik és amelynek műsora annyi kacagtató humor és művészi értékű számot tartalmaz, hogy előre meg lehet állapítani, sehol nem fog úgy mulatni a közönség Szilveszterkor, mint a színházban. A kabaré műsorán három egyfelvőnás színdarab szerepel, a Viaszkvirág, Örse és Beppó, Zerkovitz és Harmath operettje. A darabokban és a magánszámokban Betegh Bébi, Barna Sári, H. Körösi Juci, Benes Ilona, Kertész Mancsi, Gál Piri, Bihari Sándor, Bihari Nándor, Rohonczy, Madas, Galambos, Stoll és Kabos lépnek fel. A Szilveszteri kabaréra már csak mérsékelt számú jegy kapható.

MOZI

— Apolló-mozgó ma, szerdán adja először egyik hatalmas Atlantic slágerfilmjét, az „Elsodort életet”. (Lucrecia Lombard.) Hatalmas társadalmi dráma, a szenvedélyek kirobbanása a legvégsőkéig megfeszíti az idegket s főképp az a jelenet, amely egy borzalmasan szép erdő-éget reprodukál, amikor az egy férfiért versengő két nő megmenekülését jeleníti meg, igazán gyönyörűen szép.

— „Mária Antoniette” a Dorian film-színházban. Ma, szerdán utoljára kerül műsorra e kiváló történelmi dráma, mely egy szerencsétlen királynő élettörténetét eleveníti meg. Főszerepben Diana Kerene és Werner Krauss.

Gyártja: Galvani gyár, Timişoara.

Csak nővel ne...!

KALANDOS REGÉNY

Írta: Moly Tamás.

A három könyörtelen kivonult. Az ajtót bezárták. Eltávoztak. Lépteik zaja elhalt. A szobára mélységes csönd borult. Dodd Austin szerencsétlenül hevert a pam-lagon. Végiggondolta, mi történt most vele. Lassan felforr benne a harag, Dúhe a balsors ellen tombolt. Felült és körülnézett a szobában.

— Nem! — mormogta elszántan. — Még nem vesztettem el a játékot! Még élek!

Fordult a helyén egy lendülettel és lába a padlót érte. Fölállt. Lassan szökelléssel ugrált az asztal felé. Minden ugrás után megállt néhány másodpercig. A hetedik ugrásnál azonban elvesztette egyensúlyát és felbukott; esés közben összehúzta magát ügyesen, így nem lett semmi baja. Káromkodott, amikor felült; próbált felállni. Nagyon nehéz feladat. Hasztalan vergődött. Belefáradt. Végignyult a padlón. Nem bánta, most bármilyen lesz. Nem tudott tovább küzdeni.

Feküdt. Mélységes csönd. Sehol semmi nesz. Ekkor megint hallott egy sóhaj... azt a halk sóhaj, melyet hallani vélt eddig is, amikor csönd volt körülötte. Felült, körülnézett, figyelt. Semmi. Keserűen elmosolyodott és visszafeküdt. Lehunyta a szemét... Megsemmisülni...

Igy feküdt, lehet, hogy egy órahosszat és aludt, lehet, hogy csak percekig és elkábult... nem tudta volna megmondani.

Amikor figyelni kezdett újra, még hunyt szemmel, az volt az érzése, hogy a szobában van még valaki... valaki más... nem rossz ember... nem, nem rossz ember... jó lélek, ki eljött, hogy megsegítse...

Fölnyitotta kissé a szemét s valóban látott valakit... látott valakit s az mint egy árny suhant feléje, talpig feketében... Alom, gondolta Dodd Austin, jóleső kedves álom... és lehunyta újra a szemét. Feküdt és várt. Mire? Maga se tudta. Csodát várt talán. A csodát, melyet megérdemelt, hiszen ártatlan...

Egyszerre csak érezte... nem merte fölnyitni a szemét, mert attól tartott, hogy mindennek vége, az elképzelés szeretefoszlik... érezte, amint óvatosan, nagyon ügyesen egy kéz elemetszi éles számmal kezén a kötelet, azután lábán a kötelet. Dodd Austin ezt világosan érezte és nem nyitotta föl a szemét. Jölesett ez a álmodnia... Feküdt és várt. Most mi lesz...?

És ime, hallotta... egészen közel, a fülebe, halkán, suttogva szólalt meg valaki. Halkán, suttogva, lágyan és... angolul. A kiejtésén megérzett, hogy amerikai.

— Ugyebár, ön tud angolul? — suttogta a lágy hang...

... és ez szebb volt, mint mikor apró angyalok finom muzsikába kezdenek, gondolta Dodd Austin és fölnyitotta a szemét óvatosan és... a szobában teljes sötétség volt. Az asztalon a lámpa nem égett. Furcsa! Dodd Austin felült. A szobában teljes sötétség volt. A fogoly megmozgatta a kezét... csuklójáról lehullt a kötél! A lábához kapott és bokájáról levehette a kettévágott kötelet. Elvágta! Igen! Nem álom!

De ki... ki tette? Hiába nézett körül... csak a képzelete látott a sötétben sötét árnyakat, melyek mozognak... vagy talán ez mégis álom? Hiszen éppen most suttogta valaki... egy édes lágy hang... Mit is?...

Hátba szólana? Ha jelezne, hogy ébren van, itt van, beszélni kíván a láthatatlannal? S mondta:

— Halló! Ki az, aki...

Nem álom! Egy tenyér fogta be Dodd Austin száját, keskeny, hűvös, illatos tenyér; mintha virágszirmokat tettek volna a szájára! És a suttogó hang a fülebe sugta:

(Folyt. köv.)

A legújabb hírek
Már 30 le

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sorban 3 le
Már 30 le

OKTATÁS

Jean Goldberg tanít román, nemet, franciát, angolul gyors és könnyű módszerrel tökéletesen. Str. Mărăști (Lázár Vilmos-u.) 3. sz. 170

LAKÁS

Két világos utcai szoba irodának, orvosi rendelőnek, műteremnek, szalonnak, stb-nek alkalmas, a város központjában kedvező feltételek mellett átadó. Cím a Nagyvárad kiadói hivatalában, vasárnap a Hegedűs Hirlapirodában. 173

Kiadó egy szoba, konyha, spejzből álló lakás. Bernát téglavár mellett. Cím a kiadóban. 214

Két intelligens fiatalember lakást kaphat Strada I. C. Brătianu (Szaniszló-u.) 32. 205H

3 szobás modern lakás, nem feltétlen központban, esetleg kisebb cserével keresek. Cím a Hegedűs Hirlapirodában kérék. 210H

Butorozott szobák a város központján központi fűtési fűtők és házaspár részére kiadó. Cím a „Metropol” szálloda portásánál. 220H

ELLÁTÁS

Szolid leány teljes ellátást kap egyszerű családnál Str. Simon Barnatiu (Damjanich-utca) 30., balra első ajtó. 204

ALKALMAZÁS

Előkelő házakba elmenne elsőrendű varrónő, úgy esztétik mint a legkényesebb utcai ruhák elkészítésére. Vidéki urházakhoz is megyek. Cím: Maksa Irén, Str. I. C. Brătianu (Szaniszló-u.) 25. sz. Ny

Liszt- és terményszakmában jártas tisztviselő, szállítás és vámügyekben is járatos, állást változtatna. Szíves megkeresést kiadókivaltal továbbít. 193

Perfekt lekérményű varrónő házakhoz ajánlkozik. Címeket a kiadóba kér. 202

Megbízható főzőnő tud mindenest azonnali belépésre keresek. Str. Oituz (Lahner Gy.-u.) 1. 203

Varni tudó komoly leány idősebb urinőhöz, esetleg gyermek mellé elmenne. Cím a kiadóban. 203

Megbízható rendes családól való fiatal leányt keres könnyű házimunkára 2 tagú család azonnala. Cím: Parcul Stefan cel Mare (Tisza Kálmán-ter) 15., földszint, kapu alatt bar. 213

Antogénhegészítő (géplakatos) munkát keres. Saját hegesztő szerszáma van, esetleg eladó. Str. Cazarmei (Kaszárnya-u.) 8. sz. 205

Felvezünk pénzbeszedő, árusítást ügyelőket helyben és vidékre. Snger variógép üzlet Str. Avram Iancu. 119

Adás-Vétel

39-es női cipőre korcsolyát megvételre keresek. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 174H

Eladó elsőrangú modern 5 szobás lakóház elfoglatható lakással 580.00 L. Emeletes ház, 4 és 5 szobás modern lakással, ház-mesteri lakással 600.000 L. Villa (3 és 4 szobás lakással, veranda, fürdőszobák) a városban, kerttel és 1 kat. hold szőlővel 560.000 L. Str. Stramba (Görbe-u.) 2. 190

Eladó 8-as cséplőgép-utúra közvehető 10.000 lei díjazok. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 212H

Irógép és íróasztalok eladó. Halmosnál. Strada Astra (Gilányi-u.) 2. 211H

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Fűszer, csemege s cukorkákban

GOLDSTEIN ADOLF

Bv-dul Regele Ferdinand 36. sz.

Modern női és férfi szabászati tanfolyam! Páris és Milánóban szerzett szabászati gyakorlatomból haza térve, január 15-től tanfolyamot kezdek. Az érdekeltek elsőrendű szabászat szakszertű betanításába részesülnek. — **Fülöp Dániel** Beiratkozás este 6-8-ig Strada Vlahuța (Szent János-utca) 12.

Asztalos műhelyemet

teljesen megnagyobbítva és villanyerőre berendezve Szacsavay-utca 76 szám alól Str. Cogălniceanu (Várad Zsigmond-u. 43 sz. alá helyeztem át. A n. é. közönség további szíves partfogását kérem, tisztelettel **Vass József** épület- és műbutor-asztalos

Művirággyár

Arany János-utca

Értesíti a t. közönséget, hogy a legszebb **sírkoszorúkat** mai naptól kezdve olcsó árban, kiskönyben is eladásba hozza. — Szükség esetén kérjük fel keresni.

TEÁSKANNA
„taxtalomdus”

AZÉRT LEGOLCSÓBB ÉS EGYUTTAL A
LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

REIN MARCELL

faárnyagárban Oradea-Mare, Str. 20 Áprillie
No. 44. a leggondosabb kivitelben készülnek

Fa-szíjkorongok

minden méretben. — Bármint speciális méret megrendelhető.

Nyárfatáliscskák

minden használatban lévő típusban, u. m. szegedi, szentesi, tordai, bányász, regát és házi taliscskák.

Hordócsapok

minden méretben.

Szerszámnyelek

minden méretben. Megrendelhető bármint esztétikázott faár. Érdeklődőknek szívesen szolgálok legolcsóbb árjegyzéssel. — Telefon 14-07. szám

Üzlethelyiség a központban átadó. Cím a Hegedűs Hirlapirodában. 209H

Eladó jutányos árban világosra foderozott hálószobák. Szabónál, Strada Simon Barnatiu (Damjanich u. 27. 208H

Nemis fogakat

brilliant, platinát magas árban veszek. Raktáron levő órákat és ékszereket leszállított árban adok.

Kohn ékszerész

Avr. J. (Kossuth)-u. 7.

43-as cipőhöz korcsolyát megvételre keresek. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 195H

Házak eladók. Házaladás megbízásokat vállalunk. — Éloszondákat megszerzünk. Magánpenzeket jutalékkal kihelyezünk. Adásvételi R. Parcul Irian 12. Értékesítés délután. 5

Utazó unda remek, nagy olcsón eladó Oradea-Mare Str. Vlahuța 56. 217

Szülőkarót, tizenötzetet vételeire keres Nagy Gábor Oradea-Mare. Vanuța 56. 216

Üzlethelyiség a Str. Calea Victoriei (Kolozsvári-utca) berendezéssel azonnali átadó. Cím Hegedűs Hirlapirodában. 207H

10.000 Lei kaucióval keresek egy italmérést per centre. Cimeket a kiadóba kérem leadni. 196H

Olcsó újví
játékvásár!

Ölözött alvóbabá 60 Ltol Hirtaló — — — 250
Bördikül — — — 150
Társas játékok nagy választékban. Manicűr és fésűkeseit, illatszerek. 300 lei vásárlásnál babaszoba berendezés ajándékba.

SZABÓ

fésűáruházban
Sas-passage 42. szám

Különböző

Elbocsájtott vasutas, postás, vanceller, szőlőkezeshez tevéteik. Oradea-Mare, Str. Vlahuța 26. 218

Elvesztett tegnap délelőn a Str. Prințul Carol (Szilágyi Dezső)-utca Szent Anna-utcaig egy bordó bórerszény 200 lei pénz-tartalommal és orvosi recept volt benne. Kérem a becsú es megatlát, hogy csak az erszényt adja be a kiadóba. Egy szegény munkás asszonynak volt kedves emléke. 215

Kabátok, kosztümök, utcai és estélyi ruhák 250-600 leiért, költőt és horgolt ruhák, gobelének, filék, himzések, montírozások és egyéb kézművek olcsón készítenek. Nigéaz-telep 100-62. — Schwarzs-ház. 913

Farkaskutya falátaltott, igazolt tulajdonosa átvetheti Melyárok-ut 171-7. 222

Szóló bérletbe kiadó Kálvária-uton az első nagy marai-val együtt. Értekezni Kádár utóda Balogh cégnél. 200

KALUCSNI és HÓCIPÓK

szakszerű és speciális javítása
gumi javító műhelyben
Ezredévi Emléktér 16.

ÓRÁK

szakszerű javítását a legkomplicáltabb kifogástalanul
TISZAY
végzi, Str. Alexandri (Telebny-u.) 3.
Jutányos árak. Precíz munka.

SZÜCS és SZÖRME

munkákat a legolcsóbban készít:

ANDRÁSSY, Szilgiget-l-u. 6

Esőernyőt

alakítunk, javítunk, gyorsan, pontosan és olcsón. **Rosenberg Testvérek**, Strada Nicolae Jorga (volt Zöldfa-utca) 8. sz. alatt.

Csomagoló papirok

Fűszeres
Gyógytári
Cukorkás
Porkapszulák, recept-borítékok
minden mennyiségben gyári áron az
„Atlantic” papírzaccskógyárban
Oradea-Mare Vitéz Mihály-ter 14. szereshetők be.
Telefon 12-58. Telefon 12-58.

Fehérnemű Szalon

Pável-utca 18 szám
Uri és női fehérneműket kelengyeket
izléses és finom kivitelben, valamint
csipke hendiizést és gépi gomb-**Rosenbergné és**
lyukkötést legolcsóbb árban vállalkunk **Krauszne**

RIMANOCZY

műbutor és Parkettgyár R.-T. Str. Clujului 117. — Telefon 2 79. sz.
Irodabutorok, műbutorok, I. és II. oszt. parketták, Fenyő és tölgy fűrészárak. — **Bérvágás gátfen**
Mindennemű ládát összeszegezett és szétszedett részekben megrendelésre azonnali szállítunk.

Az előkelő világ
csak Ch Dupré féle

BOUQUET d'ORIGAN
Kölnivíz
Rizspört
Anczcremet
CH DUPRE PARIS